

Λάρισα, 10 / 10 / 2017

Αρ. Πρωτ. 2944

**Προς: Πρόεδρο της Κυβέρνησης
κ. Αλέξη Τσίπρα**

Κύριε πρωθυπουργέ,

η ανάπτυξη είναι το βασικό ζητούμενο στην αντιστάθμιση της κρίσης. Είναι αυτή που θα φέρει επενδύσεις, μείωση της ανεργίας, βελτίωση της οικονομίας και θα εξομαλύνει την κοινωνική ανισότητα. Το Περιφερειακό Τμήμα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, οφείλει - αναλαμβάνοντας τον ρόλο του - να αναδείξει τόσο τα εμπόδια στην ανάπτυξη, όσο και τις αναπτυξιακές προτάσεις που έχει ανάγκη η Θεσσαλία.

Ένα από τα μεγαλύτερα εμπόδια στην ανάπτυξη είναι η αδυναμία των επιχειρήσεων να απορροφήσουν κοινοτικούς πόρους κάτι που δείχνει ξεκάθαρα πόσο μεγάλη ζημιά έγινε το πρώτο εξάμηνο του 2015. Αυτή η μη-απορροφητικότητα σε συνδυασμό με την υψηλή φορολογία, τα capital controls και την αδυναμία των Τραπεζών να παρέχουν ρευστότητα στις επιχειρήσεις επιτείνουν το πρόβλημα. Διαφαίνεται ότι νέες επενδύσεις πριν από το 2019 δεν πρόκειται να γίνουν, με ελάχιστες εξαιρέσεις προγραμματισμένων επενδύσεων, που δεν μπορούν να αναβληθούν. Η οικονομία μας έχει πάει τρία ολόκληρα χρόνια πίσω, αφού επενδύσεις που έπρεπε να κλείσουν στις αρχές του 2015, θα κλείσουν αρχές του 2018.

Επιπλέον το σκούπισμα των αποθεματικών της Γενικής Κυβέρνησης και του ευρύτερου Δημοσίου οδήγησε σε στάση πληρωμών όσων είχαν αναλάβει έργα. Το ΕΣΠΑ 2007-2013 ήταν 24 δις € και έκλεισε στα 20,1 δις. €. Τρύπα λοιπόν 4 δις €. Τα 3,4 από αυτά πέρασαν ως «γέφυρα» στο ΕΣΠΑ 2014-2020, μειώνοντας έτσι το νυν πλαίσιο προκαλώντας ουσιαστικά διπλή ζημιά στην οικονομία.

Είναι προφανές πως ούτε φέτος θα υπάρξει η ανάπτυξη που όλοι αναμένουν, αφού οι εταιρείες δεν θα κάνουν επενδύσεις, άρα θα λείψει ο σχετικός τζίρος από την αγορά.

Επιγραμματικά αναφέρουμε πως:

- 2.646 προτάσεις υποβλήθηκαν στο «Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ» με καταληκτική ημερομηνία την 15^η Ιουνίου 2017. Πριν 2 εβδομάδες αξιολογήθηκαν οι πρώτες 38 και απομένουν ακόμη 2.608.

- Το μέτρο 4.2.1 για μεταποίηση αγροτικών προϊόντων, έληγε την 2α Οκτωβρίου και 5 ημέρες πριν από αυτήν την ημερομηνία απαντήσατε στις πρώτες 15 ερωτήσεις που είχαν υποβληθεί, αφήνοντας ουσιαστικά 5 ημέρες στους επενδυτές να αντιδράσουν. Φυσικά δόθηκε παράταση από το αντίστοιχο υπουργείο, που σημαίνει περαιτέρω καθυστέρηση στην ανάπτυξη.
- Εξοικονομώ κατ' οίκον. Δύο χρόνια μετά την λήξη του προγράμματος, ακόμη η αγορά περιμένει να ολοκληρωθούν οι απαιτούμενες διαδικασίες για να επανεκκινηθεί. Η καθυστέρηση αυτή επιπλέον επιφέρει μία αναβλητικότητα στους ενδιαφερόμενους, με αποτέλεσμα ακόμη και αν κάποιος ήθελε με ίδια κεφάλαια να αναβαθμίσει την κατοικία του να το αναβάλλει, με αρνητικές οικονομικές συνέπειες.
- Οι επενδυτικοί νόμοι αφήνουν απλήρωτους τους επενδυτές προκαλώντας οικονομική ασφυξία με την σχετική ρύθμιση για εξόφληση σε 7 έτη.
- Μόνο έργα-γέφυρες του ΕΣΠΑ πληρώνονται σήμερα.

Πέραν των ανωτέρω περιγραφόμενων δυσκολιών που αντιμετωπίζει η επιχειρηματικότητά και η ανάπτυξη σήμερα, οι οποίες χρήζουν άμεσης φροντίδας από μέρους των αντίστοιχων Υπουργών, θα πρέπει να αναφέρουμε πως η Θεσσαλία κατέχει συγκριτικά πλεονεκτήματα, όπως ενδεικτικά μπορούμε να αναφέρουμε την γεωγραφική της θέση στο κέντρο της Ελλάδας και την αγροτοκτηνοτροφική παραγωγή, τα οποία πρέπει να ενισχυθούν, ώστε η τοπική περιφερειακή ανάπτυξη να γίνει πραγματικότητα. Για το λόγο αυτό εισηγούμαστε και παρακαλούμε να λάβετε σοβαρά υπόψη τις ακόλουθες αναπτυξιακές μας προτάσεις:

I. Έργα υποδομών – μεταφορών

Τα έργα υποδομών – μεταφορών συμβάλλουν οριζόντια σε όλους τους τομείς ανάπτυξης της τοπικής και εθνικής οικονομίας όπως τουρισμός - προσβασιμότητα, εξωστρέφεια, ανταγωνιστικότητα.

Εδώ και λίγο καιρό στην περιοχή μας παραδόθηκε έργο μεγάλης σημασίας για το δίκτυο μεταφορών της χώρας, οι σήραγγες των Τεμπών και του Πλαταμώνα, έργο που διευκολύνει τις γρήγορες και με ασφάλεια μετακινήσεις, με όλα τα γνωστά οφέλη. Μένουν ωστόσο σε εκκρεμότητα:

1. Οδικά

- Ολοκλήρωση E65. Απαιτείται η ολοκλήρωση των διαδικασιών έναρξης του βόρειου τμήματος του E65 και η επίσπευση των διαδικασιών του νότιου.

- Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου. Η ύπαρξη ημικόμβου στον Πυργετό δημιουργεί τεράστια προβλήματα στην βορινή προσβασιμότητα της περιοχής μας. Η βορινή είσοδος στην Θεσσαλία σήμερα με την ύπαρξη ημικόμβου, απαγορεύει την εύκολη πρόσβαση στα παράλια της Π.Ε. Λάρισας, με αποτέλεσμα σημαντική ζημία της τοπικής οικονομίας. Απαιτείται η κατασκευή πλήρους κόμβου στον Πυργετό.

- Απαιτείται ολοκλήρωση των παρακάτω αυτοκινητόδρομων:

- I. Λάρισας-Κοζάνης,

- II. Λάρισας – Φάρσαλων

- III. Βορινή διασύνδεση ΠΕ Λάρισας με ΠΕ Μαγνησίας

- IV. Τρικάλων- Άρτας

2. Σιδηροδρομικά

- Ολοκλήρωση Ηλεκτροκίνησης Λάρισας – Βόλου και Παλαιοφάρσαλα – Καλαμπάκα

- «Σιδηροδρομική Εγνατία»: Καλαμπάκα – Γιάννενα – Ηγουμενίτσα και Καλαμπάκα- Κοζάνη – Καστοριά

- Εμπορευματικός σταθμός στις ΒΙ.ΠΕ.

3. Αερογραμμές

- Εμπορευματική αξιοποίηση Αερολιμένα Ν. Αγχιάλου

- Υδατοδρόμια σε Βόλο, Β. Σποράδες, Λίμνη Πλαστήρα, Αγιοκάμπο

4. Δημιουργία Εμπορευματικού κέντρου Θεσσαλίας

Με αντίκτυπο στην Επιχειρηματικότητα – Ανταγωνιστικότητα - Εξωστρέφεια, ένα σύγχρονο εμπορευματικό κέντρο στην Θεσσαλίας είναι σήμερα αναγκαίο περισσότερο από ποτέ. Σημαντικά κονδύλια επιβαρύνουν το κόστος του παραγόμενου Θεσσαλικού προϊόντος λόγω της μη-ύπαρξής του.

Κρίσιμα Σημεία είναι η ανάγκη για μελέτη ανάδειξης βέλτιστου σημείου χωροθέτησης στον γεωγραφικό χώρο της Θεσσαλίας, για την βέλτιστη διασύνδεση γραμμών οδικών και σιδηροδρομικών αξόνων με εμπορευματικό Λιμένα και Αερολιμένα.

5. Λιμενικά – Βελτίωση λιμενικών εγκαταστάσεων

Η βελτίωση των λιμενικών εγκαταστάσεων είναι απαραίτητη και θα συνδράμει στην αύξηση τόσο του εξαγωγίμου προϊόντος της Θεσσαλίας, όσο και αύξηση του Τουριστικού. Δημιουργία μαρίνων για ασφαλή ελλιμενισμό σκαφών στο λιμάνι του Βόλου και του Αγιοκάμπου.

6. Ευρυζωνικά δίκτυα / προϊόντα και υπηρεσίες ΤΠΕ

Η ανάπτυξη και δημιουργία ευρυζωνικών δικτύων/προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ στην Θεσσαλία, θα συνδράμει οριζόντια στην ανάπτυξη των τομέων της Οικονομίας, του Τουρισμού και της Δημόσιας Διοίκησης. Η Θεσσαλία πρέπει να εκμεταλλευτεί το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα WiFi4EU που έχει ως στόχο να ενισχύσει τη δωρεάν ασύρματη συνδεσιμότητα Wi-Fi για τους πολίτες και τους επισκέπτες σε δημόσιους χώρους, όπως πάρκα, πλατείες, δημόσια κτίρια, βιβλιοθήκες, κέντρα υγείας και μουσεία.

II. Περιβάλλον – Ενέργεια

1. Νερό

Το νερό αποτελεί κρίσιμο σημείο στην ανάπτυξη της Θεσσαλική οικονομίας, καθώς η Θεσσαλία διαθέτει πέντε (5) εκατομμύρια στρέμματα καλλιεργήσιμης γης (την μεγαλύτερη στη χώρα) καθώς επίσης κλίμα και έδαφος ιδανικά για παραγωγή μιας τεράστιας γκάμας προϊόντων γεωργίας – κτηνοτροφίας. Από αυτά σήμερα αρδεύονται τα 2,5 εκατομμύρια στρέμματα. Το υδατικό έλλειμμα των νερών στον Θεσσαλικό κάμπο καλύπτεται κυρίως από τον υπόγειο υδροφόρα προκαλώντας μεγάλη περιβαλλοντική βλάβη.

Είναι επομένως κρίνεται αδήριτη η ανάγκη να γίνει:

- ορθή διαχείριση των υδάτων
- αποκατάσταση των υπόγειων και επιφανειακών υδάτινων σωμάτων που τις τελευταίες τρεις δεκαετίες έχουν γίνει αντικείμενο υπερεκμετάλλευσης
- αντιμετώπιση του ελλειμματικού ισοζυγίου προσφοράς και ζήτησης νερού της Περιφέρειας Θεσσαλίας

Οι λόγοι αυτοί, που σημειώνονται και στην σχετική Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και τα Σχέδια Διαχείρισης Υδάτων του 2014, καθιστούν αναγκαία και επίκαιρη την μεταφορά νερών από την λεκάνη του Αχελώου στον θεσσαλικό κάμπο.

Επιπλέον η ολοκλήρωση της εκτροπής του Αχελώου σε συνδυασμό με την ολοκλήρωση των φραγμάτων της Μεσοχώρας - Γλύστρας, εξασφαλίζουν τα παρακάτω:

- I. Την διατήρηση (ή και αύξηση) των αρδευόμενων στρεμμάτων και των εργαζομένων σε αυτά,
- II. την συμμόρφωση με την οδηγία 60/2000 της Ε.Ε. για εξασφάλιση αποθέματος για περιπτώσεις λειψυδρίας
- III. την άμεση έναρξη αποκατάστασης του υπόγειου υδροφόρα
- IV. την παραγωγή επιπλέον 300GWh ετησίως από πράσινη ενέργεια
- V. την αύξηση κατά 17% της ισχύος των ΥΗ μονάδων παραγωγής ενέργειας της χώρας
- VI. το χαμηλό κόστος απάντησης στα προβλήματα (εκτίμηση για 0,3 δις € για ολοκλήρωση των έργων,)
- VII. την πλέον σύντομη απάντηση των προβλημάτων (εκτίμηση για αποπεράτωση έργων σε 5 έτη)

VI. εκμετάλλευση του ήδη επενδεδυμένου κεφαλαίου 500 εκ. €

Σε αντίθεση με την υπό διαβούλευση αναθεώρηση των σχεδίων διαχείρισης υδάτων σήμερα όπου:

- Καθιστούν αμφίβολη την διατήρηση των αρδευόμενων στρεμμάτων.
- Μειώνουν τις θέσεις εργασίας στον αγροτο-κτηνοτροφικό τομέα.
- Δεν εξασφαλίζουν απόθεμα για περιπτώσεις λειψυδρίας.
- Καθυστερούν κατά 40 έτη την έναρξη αποκατάστασης του υπόγειου υδροφορέα.
- Δεν συμβάλλουν στην απεξάρτηση της ελληνικής οικονομίας από υδρογονάνθρακες.

- Απαιτούν 1,3 δις χρηματικούς πόρους για την ολοκλήρωσή τους.

- Απαιτούν περίπου 40 έτη για την αποπεράτωσή τους καθώς δεν υπάρχουν οι απαιτούμενες μελέτες και η εξασφάλιση διαθέσιμων πιστώσεων. Στο ΕΣΠΑ 2014-2020, στο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης δεν έχει προκηρυχθεί το μέτρο ανάπτυξης εγγειοβελτιωτικών έργων. Σημειώνουμε ότι το ΠΑΑ 2014-2020 προβλέπει πιστώσεις 400 εκ. € για εγγειοβελτιωτικά έργα εκ των οποίων ήδη τα 150 εκ. € είναι δεσμευμένα σε έργα γέφυρες.

Πρέπει επιπλέον να αναφέρουμε πως η επιστημονική μελέτη, οφείλει να εξετάζει όλα τα δεδομένα ώστε να καταλήγει ορθώς σε αποτελέσματα. Η πολιτική βούληση έρχεται μετέπειτα, όπου έχοντας όλα τα επιστημονικά δεδομένα μπορεί να αποφασιστεί ποια είναι η βέλτιστη επιλογή.

Επιπλέον απαιτούνται τα παρακάτω:

- Ολοκλήρωση των έργων της Κάρλας.
- Η σύσταση ενιαίου φορέα διαχείρισης των υδάτων σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας, με τη συμμετοχή του κράτους, της τοπικής αυτοδιοίκησης και των τοπικών φορέων – οργανώσεων των χρηστών των υδάτων.

- Κατασκευή νέων κλειστών αρδευτικών δικτύων.

- Έργα αντιπλημμυρικής προστασίας των πεδινών εκτάσεων, με καθαρισμό των ποταμών, των συλλεκτήρων και τάφρων.

- Ανάγκη μέτρησης - καταγραφής υδατικών καταναλώσεων όλου του Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα.

2. Ενέργεια

Προκειμένου η τοπική οικονομία να γίνει πιο ανταγωνιστική απαιτείται η μείωση του κόστους ενέργειας σε όλους τους τομείς της οικονομίας.

Ενδεικτικά αναφέρουμε τα παρακάτω κόστη ενέργειας σε διάφορους τομείς:

- Κόστος ρεύματος αγροτικής χρήσης: 40 εκ. € ετησίως, δηλαδή σε 10 χρόνια -> 1 ΠΕΠ.

- Κόστος ρεύματος Δημόσιων και Δημοτικών χρήσεων: 11,3εκ. € ετησίως.

- Κόστος ρεύματος φωτισμού οδών και πλατειών: 6,6 εκ. € ετησίως.

Για την αντιμετώπιση του υψηλού κόστους ενέργειας και δεδομένης της οικονομικής δυσχέρειας του κράτους προτείνονται τα παρακάτω εργαλεία για την απελευθέρωση της δυνατότητας επένδυσης ιδιωτικών κεφαλαίων στην εξοικονόμηση ενέργειας :

- Η επίσπευση του ανοίγματος της αγοράς των εταιρειών ενεργειακών υπηρεσιών.
- Η υιοθέτηση του Διεθνούς Πρωτοκόλλου Χρηματοδότησης Ενεργειακών Έργων.
- Επιπλέον είναι αναγκαία μίας Εθνική Στρατηγική για αντίστοιχο πρόγραμμα επιδότησης ενεργειακής αναβάθμισης επιχειρήσεων.

Αναγκαία είναι επίσης - όπως περιεγράφηκε ανωτέρω - η ολοκλήρωση των Υ/Η σταθμών παραγωγής ενέργειας Μεσοχώρας και Συκιάς.

3. Απορρίμματα

Υπολείπεται στην Θεσσαλία ο εκσυγχρονισμός ΧΥΤΑ σε ΧΥΤΥ και η κατασκευή μονάδων βιολογικού καθαρισμού και δικτύων αποχέτευσης και σε οικισμούς κάτω των 2000 κατοίκων.

4. Προστασία

Ανάγκη για ολοκληρωμένο πρόγραμμα διαχείρισης περιβαλλοντικών κινδύνων και κινδύνων φυσικών καταστροφών (Risk management) για την προστασία ανθρώπινων ζώων, του περιβάλλοντος και περιουσιών. Παραδείγματα προς αποφυγή: πετρελαιοκηλίδα – «παράλυση» Δήμων λόγω παγετού.

III. Τουριστική Ανάπτυξη

Για την τουριστική ανάπτυξη της Θεσσαλίας όπου επικρατούν και δύο επιπλέον ιδιαίτερα είδη τουρισμού - ο θρησκευτικός και ο ιατρικός - απαιτείται (εκτός από τα απαραίτητα έργα υποδομής που αναφέρονται παραπάνω) η ολοκλήρωση της θεσμοθέτησης του εθνικού και τουριστικού χωροταξικού.

Δυστυχώς η τουριστική προοπτική της Θεσσαλίας, εμποδίζεται από την μην ύπαρξη ενός χωροταξικού σχεδίου. Σημαντικές εκτάσεις και πόροι, δεν δύνανται να γίνουν αντικείμενο εκμετάλλευσης και να προσελκύσουν επενδυτές στον τομέα του τουρισμού, λόγω αυτού του προβλήματος.

Τα προαναφερόμενα έργα υποδομής καθίστανται ακόμη πιο αναγκαία για την περαιτέρω στήριξη και ανάπτυξή τους.

IV. Θέματα των Μηχανικών

1. Το 80% των διπλωματούχων μηχανικών - ελεύθερων επαγγελματιών δεν μπορούν πλέον να ασκήσουν το επάγγελμά τους. Για την άμεση εκτόνωση της πίεσης, προτείνονται τα εξής συγκεκριμένα μέτρα:

- η θεσμοθέτηση ανώτατου ορίου για το σύνολο των επιβαρύνσεων, φορολογικών και ασφαλιστικών, σε ένα ποσοστό ίσο με το 50% του καθαρού φορολογητέου εισοδήματος για τα φυσικά πρόσωπα,
- η ένταξη των ελευθέρων επαγγελματιών στις ρυθμίσεις του εξωδικαστικού συμβιβασμού οφειλών.

2. Σύστημα παραγωγής Δημόσιων Έργων: Απαιτείται η έκδοση εγκυκλίου περί Α.Χ.Π., θέσπιση κατώτερων ορίων εργοληπτικών πτυχίων και επαναφορά του μαθηματικού τύπου για έργα μικρότερα των 3.000.000,00 €.

3. Η διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου για την πιστοποίηση του τεχνικού κόσμου και ενίσχυση του ρόλου του ΤΕΕ στην διαπίστευση και έλεγχο των εμπλεκομένων στη διαδικασία παραγωγής έργων.

4. Ο ψηφιακός χάρτης όλων των απαραίτητων για την αδειοδότηση γεωχωρικών δεδομένων, όπως έχει προταθεί από τον πρόεδρο του ΤΕΕ. Ο χάρτης θα έχει ως βάση το υπόβαθρο του Κτηματολογίου και θα περιλαμβάνει την οικοδομική και ρυμοτομική γραμμή, τα όρια των δασικών εκτάσεων, τα όρια των προστατευόμενων περιοχών, τα όρια των αρχαιολογικών χώρων, τις γραμμές των αιγιαλών και όλες τις απαραίτητες θεσμικές γραμμές – και επιπλέον τους όρους δόμησης και τις χρήσεις γης. Όταν τελειώσει η κτηματογράφηση της χώρας, θα προστεθούν και τα όρια όλων των οικοπέδων.

5. Χωροταξικός Σχεδιασμός. Είναι το κατεξοχήν πεδίο όπου απαιτείται μία ουσιαστική προσπάθεια μεταρρύθμισης. Χρειάζεται ένα συγκροτημένο πρόγραμμα εφαρμογής, προσαρμογής, στήριξης και παρακολούθησης όχι μόνο του στόχου, αλλά και του ρυθμού επίτευξής του.

6. Εξαιρέση από τον ΕΝΦΙΑ όλων των απούλητων διαμερισμάτων.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

για εμάς τους μηχανικούς και για το Τεχνικό Επιμελητήριο εν γένει, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, η ανάπτυξη δεν είναι μόνο σκοπός, είναι και θέμα επιβίωσης. Η επιστημονική κατάρτιση και η εμπειρία των μελών μας είναι στη διάθεση σας για συνεργασία και διάλογο προς την κατεύθυνση της υλοποίησης του κοινού μας στόχου, για να μη μείνουν τα συμπεράσματα του συνεδρίου ένα απραγματοποίητο ευχολόγιο.

Με βαθύ σεβασμό.

**Ο πρόεδρος της ΔΕ
ΤΕΕ – Π.Τ. Κ.Δ. Θεσσαλίας**

Νικόλαος Παπαγεωργίου

Κοινοποίηση

Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, κ. Γιάννης Δραγασάκης
Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, κ. Δημήτρης Παπαδημητρίου
Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοιν. Αλληλεγγύης, κ^α Έφη Αχτσιόγλου
Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, κ. Χρήστος Σπίρτζης
Υπουργός Τουρισμού, κ^α Έλενα Κουντουρά
Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, κ. Αλέξης Χαρίτσης
Αναπληρώτρια Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοιν. Αλληλεγγύης,
κ^α Ράνια Αντωνοπούλου
Αναπληρώτρια Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοιν. Αλληλεγγύης,
κ^α Θεανώ Φωτίου
Αναπληρωτής Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σωκράτης Φάμελλος
Υφυπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, κ. Στέργιος Πιτσιόρλας
Περιφερειάρχης Θεσσαλίας, κ. Κώστας Αγοραστός